

Hosszú évtizedeken át gyakran adódott alkalom a kölcsönös számvetésre. Nemrégiben, nyolcvanötödik születésnapján egy Horatius-levél baráti tréfálkozásának felidézésével érzékeltetem kettőnk kapcsolatainak ősiségét és elválaszthatatlanságát. Akkor is, másszor is elmondtam, hogy nincsen olyan szak, amely Harmatta Jánost csak úgy kisajátíthatná. Igenis, egy személyben volt ő klasszikus filológus, történész, régész, néprajzos, zeneértő; indoeurópai, magyar és általános nyelvész; iranista, indológus, Kelet-kutató; otthon volt Belső-Ázsiában, sőt azon is túl, csakúgy, mint a nyugati gótok történetében, finnugor atyánkfainak északi tájaitól Dél-Arábiáig, de a Gangesz partjai mellől is hazavágyott a Tisza mellé, gyermekkorának színhelyére. Nemcsak volgai lovasként száguldozott a keleti sztyeppéken, hanem törekeny alkata ellenére tüzerként is megülte a lovat és szobatudósi mivoltára rácafolva nem alaptalanul emlegette oly lelkesen katonáéveit, helytállását „minden körülményben”.

Illetékesség híján a magyar nyelvészet kutatása során elért eredményeit nem részletezem. Annyit azonban bizton állíthatok, hogy a Magyar Nyelv munkatársai és olvasói is felnézhetnek Reá, és joggal mondhatják magukat a bőségesen gazdag Harmatta-életmű haszonélvezőinek.

BORZSÁK ISTVÁN

LEVÉLSZEKRÉNY

Koós István írja: Tisztelt Szerkesztőség! Mint a japán kultúra iránt érdeklődő nagy figyelemmel és élvezettel olvastam a folyóirat 2003. évi 2. és 3. számában SENG TORU „Dzsúdzsucu és dzsú-dó” c. kétrészes tanulmányát. A magyarországi japán recepcióról sajnos nagyon kevés közlemény jelenik meg, ezért is nagy öröm a szerző ezirányú cikkeit olvasni. (Ilyenből már eddig is voltak, remélhetőleg még továbbiakban is lesznek.) Jelen esetben ugyan nagyrészt a téma szélesebb kifejtéséről van szó, de a 2. részben a szerző a magyar vonatkozásokra is kitér. Ehhez szeretnék egy kis adalékkal hozzájárulni. — A 3. szám 316. lapján azt olvassuk, hogy a Rozsnyai gyors nyelvmenterei sorozatban „1905 táján 15.-ként a »Japán« is napvilágot látott”. SENG TORU azt írja, hogy a szerző neve nincs feltüntetve. Ha ez így is van, a szerzőt azért ismerjük. GULYÁS PÁL „Magyar írók élete és munkái” (Új sorozat. I. kötet. Bp., 1939.) című művének 319—20. hasábján AKANTISZ VIKTOR (1864—?) nevével megtaláljuk e művet is a nyelvkönyvsorozat többi részével együtt. A kiadás éve itt: 1906. Akantisz Viktor nevét a könyv- és könyvtártörténetben járatosak bizonyára ismerik, hiszen ő a múlt századelő nagy könyvgyűjtőjének, Todereszku Gyulának (1867—1918.) volt mindene, gyűjtőmunkájában segítője. A nyelvmestersorozat kiadója, Rozsnyai Kálmán (1872—1948.) is a kor ma már elfeledett színes egyénisége. Külön kutatást igényelne annak kiderítése, hogy miért éppen a japán nyelvet választották ki, milyen forrásokat használtak stb. — Magam csak azt tartottam fontosnak, hogy az első magyarországi japán nyelvkönyv létrehozóinak neve megemlítsődjék. — Mind Seng Torunak, mint az egész szerkesztőségnek további eredményes munkát kívánok!

Folyóiratunknak ezt a számát támogatta:

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

